

Stratégiai tervezés a demokratikus ifjúságsegítő munkában

*Kézikönyv a demokráciát népszerűsítő és a
diszkrimináció elleni ifjúságsegítő munkához*

Imprint

Eastern Europe Open Boundaries

Koordinátor:

AGJF Sachsen e.V.

Tartalomfelelős → MUT –
Rassismusprävention. Demokratiebildung
in Jugendarbeit und angrenzenden
Arbeitsfeldern

Adminisztratív vezető → Uferlos -
Kampagne zur Aktivierung der
Internationalen Jugendarbeit im Freistaat
Sachsen

Partners:

A.D.E.L. (Szlovákia)
Active Youth (Litvánia)
Dobra Wola (Lengyelország)
ICRP (Magyarország)
Right Challenge (Portugália)
Walk together (Bulgária)

Kiadó → AGJF Sachsen e. V.

Strategische Partnerschaft „Eastern Europe Open Boundaries“
Neefestraße 82
09119 Chemnitz

www.agjf-sachsen.de

Layout és Design → Mathias Engert (www.cmykey.de)

Fotók → Partner, www.pixabay.com , Mathias Engert

Szerkesztő → Romy Nowak

Diese Maßnahme wird mitfinanziert durch Steuer-
mittel auf der Grundlage des von den Abgeordneten
des Sächsischen Landtags beschlossenen Haushaltes.

STAATSMINISTERIUM
FÜR SOZIALES UND
VERBRAUCHERSCHUTZ

Die Staatsministerin für Gleichstellung und Integration

Co-funded by the Erasmus+
Programme of the European Union

Kinek érdemes elolvasni ezt a brosrút?

- Aki fiatalokkal dolgozik.
- Antidemokratikus attitűdöket figyel meg a fiatalok körében, vagy környezetükben.
- Kezelen kívánja ezeket a problémás attitűdöket, de nem tudja, hol kezdje.
- Már foglalkozik diszkriminációval, homofóbbával, rasszizmussal stb. kapcsolatos problémákkal a fiatalok körében, de nem tudja, jól kezeli-e azokat.
- Érdekel a stratégiai tervezés, és annak alkalmazása az ifjúságsegítő munkában.
- Szeretné megtudni, hogy mi a logikai modell, és hogyan segíthet a pedagógiai tevékenységének felépítésében.
- Professzionális és elérhető pedagógiai célokat kíván kitűzni.
- Felteszi magának a kérdést, hogy az ifjúságsegítő munkájában meglévő pedagógiai gyakorlatok és módszerek mennyire illeszkednek a közvetíteni kívánt tartalomhoz, illetve mennyire felelnek meg a fiataloknak, akikkel dolgozik.

Tartalomjegyzék

The Strategic Partnership “Eastern Europe Open Boundaries”	6
The participating Organizations	Fehler! Textmarke nicht definiert.
Strategic planning in Youth work	Fehler! Textmarke nicht definiert.
The Logic Model as a tool for strategic planning an evaluation	Fehler! Textmarke nicht definiert.
Step 1: Initial Situation Analysis.....	15
Step 2: Setting Goals	Fehler! Textmarke nicht definiert.
Step 3: Finding Activities and Shaping Situations.....	19
Step 4: Looking at the Results.....	23

Az "Eastern Europe Open Boundaries" stratégiai partnerségi projekt

A projekt fő célja, hogy hozzájáruljon az ifjúságsegítő munka minőségének javításához a rasszizmus és az erőszakos viselkedésformák területén, az antidemokratikus, nacionalista és populista tendenciák megelőzésében, különösen a kelet-európai országokban. A projekt célja továbbá a különböző szervezetek támogatása a demokrácia népszerűsítésében és a szélsőjobboldali populizmus megelőzésében azzal, hogy eszközöket biztosít a csoportalapú diszkrimináció (pl. rasszizmus, menekült-ellenesség, muszlimellenesség, szexizmus, homofóbia) kezeléséhez, így hozzájárul az ifjúságsegítő munka professzionalizációjához és minőségének fejlesztéséhez szakmai és szervezeti szinten egyaránt.

A hét szakértelemmel rendelkező partnertől álló konzorcium kidolgozott egy általános útmutatót az egyedi tevékenységek tervezéséhez. Amikor az ifjúságsegítők a demokráciát, a befogadó attitűdöket és a rasszizmus, a homofóbia, a szexizmus és más megkülönböztetések elleni fellépést kívánják előmozdítani, olyan szakmai hálózatra van szükségük, amely célcsoportjaikhoz egy megvalósítható koncepciót biztosít. Ez a szakmai háló elsősorban a végzettségből adódik, ugyanakkor a hatékony projektek és folyamatok megvalósításához egyéb anyagok is szükségesek.

Az útmutató innovatív eleme az, hogy nem határoz meg lényeges iránymutatásokat vagy módszertani fókuszot a folyamatok számára. A cél annak biztosítása, hogy az ifjúságsegítők felismerjék, a rasszizmus stb. megelőzése bármikor és bármikor megtörténhet, ahol az érintettek érdekei megkívánják.

Résztvevő szervezetek

Az **AGJF Sachsen e.V.** a szászországi ifjúsági ernyőszervezet, amely képzéseket, konferenciákat, csereprogramokat és szakembereknek való tanácsadást valósít meg. Több mint 10 éve aktívan részt vesz a demokratikus ifjúságsegítő munka terén a minőségfejlesztésben, és foglalkozik a rasszizmus és a megkülönböztetés kérdésével.

Az **Active Youth** Egyesület (Asociacija "Aktyvus jaunimas") kaunasi székhelyű nonprofit szervezet, mely egyesíti a litván ifjúsági vezetőket, akik önkéntes alapon kívánnak hozzájárulni az interkulturális párbeszédhez és az európai ifjúság kompetenciafejlesztéséhez.

Az **A.D.E.L. Slovakia** aktív az ifjúsági területen és a felnőttképzésben belföldön és külföldön egyaránt. Nemzetközi szinten partnerként és megvalósítóként is részt vesz ifjúsági cserékben, tréningekben, szemináriumokban és nemzetközi szervezetek eseményeiben.

A **Dobra Wola** lengyel szervezet, melyet azzal a céllal hoztak létre, hogy támogassa a szegény családból származó gyermekeket és fiatalokat, kiálljon jogaikért. Az alapítvány különös figyelmet fordít a fehéroroszországi változásokra, támogatja a belaruszokat Lengyelországban és Fehéroroszországban.

A **Kulturális Kapcsolatokért Alapítvány** olyan nonprofit szervezet, amely a kulturális kapcsolatok politikájával kapcsolatos tudományos oktatást és nyilvános diskurzust támogatja. A globális kultúrák közötti párbeszédre, a nemzetközi emberi jogok előmozdítására és védelmére, a kulturális sokszínűség elismerésére és a vallási és kisebbségi kérdésekre összpontosít.

A **RIGHTCHALLENGE** Egyesület nonprofit szervezet, amelynek célja az oktatás, a képzés, a kultúra és a sport előmozdítása a társadalmi befogadás és az esélyegyenlőség eszközeként Portugáliában.

A **WalkTogether** Egyesület általános célja minőségi nem formális képzés biztosítása fiatalok és felnőttek számára, lefedve a nem formális képzés három fő területét: a szociokulturális képzést, a személyiségfejlesztést és a szakmai tréningeket. A nonprofit szervezetet tréner csapatunk alapította azzal a céllal, hogy elősegítse a felelősségteljes, tudatos és szakképzett társadalom fejlődését Bulgáriában.

Európai ifjúsági munka az emancipáció szellemében

A demokráciaellenes és kirekesztő álláspontok és attitűdök kihívást jelentenek az európai társadalmak számára, és különösen az ifjúságsegítő munka és a pedagógia számára. Globális szinten válsághelyzetek alakulnak ki, amelyek a politika, a demokrácia és a nemzetközi konfliktusok területein fokozódnak, és amelyek hatással vannak a helyi viszonyokra is. Már a migrációról és a társadalmi változásokról szóló jelenlegi viták előtt a neokonzervatív, radikális, autoritárius-rasszista szemlélet alakította a nyilvános diskurzust. A társadalmi körülményeket versenyképes logika értelmében újjáépítették. Válaszul a nacionalizmus, amely kiemeli a nemzeti érdekeket és megkérdőjelezi az emberi jogokat, ismét befolyást szerzett Európában.¹

A jelenlegi eseményekre éppen annyira szükséges megfelelő válasz, mint stratégiai hosszú távú megközelítés a társadalmi kontextus mentén. Az ifjúságsegítő munka önmagában nem a megoldás, de része lehet annak. Az ifjúságsegítő munka lehet olyan demokratikus tanulás helye, amelyben az egyenlő jogokkal és tisztelettel jellemzett összetartást - függetlenül a származástól, a bőrszínétől és a nemtől - naponta gyakorolják. Ebben az értelemben az ifjúsági munka a demokráciaépítés és az emberi jogi oktatás színtere is egyben.²

Míg az ifjúságsegítő munka jelentőségét gyakran alábecsülik, az ifjúsági munkát végző szakemberektől viszont elvárják, hogy lépjenek fel a rasszista és szélsőjobboldali megmozdulások ellen, illetve előzzék meg azokat. Széles körben és gyorsan kell beavatkozniuk, különösen akkor, ha a helyzet már súlyos. A dilemma: ahogyan az ifjúságsegítő munkát konfliktushelyzetekben megfelelő „vészhelyzeti válasznak” tekintik, az ifjúsági munka szakemberei egyidejűleg megkérdőjelezik hatékonyságukat, valamint a korábbi demokratikus tevékenységeket és munkájuk társadalmi jelentőségét.

Mindezek ellenére, az alábbi elvek segíthetik az ifjúságsegítő munkában rejlő potenciál kiaknázását és értékelését, fejlesztheti az ifjúságsegítő szerepét és munkáját a társadalmi és demokratikus nevelés témájában. Az ifjúságsegítő munka része az emancipatív struktúráknak a mások iránti tiszteletteljes viselkedés, politikai és társadalmi nevelés³ vonatkozásában, mely az érintettek politikai érettségét biztosítja.

Ezt a tanulmányt a MUT-munka-terület fejlesztette ki a továbbképzés, tanácsadás és stratégiai fejlesztés érdekében, a Prof.Dr. Albert Scherrel együttműködve, az AGJF Sachsen igazgatótanácsa támogatásával. Bővebb információ:

<https://agjf-sachsen.de/unterstuetzungsseite.html>

1 Scherr, Albert (2009): Nationalismus, Kulturrassismus und Fremdenfeindlichkeit als Resonanzboden einer Politik der Ausgrenzung und Unterordnung. In: Komitee für Grundrechte und Demokratie (Hrsg.): Jenseits der Menschenrechte. Die europäische Flüchtlings- und Migrationspolitik. Münster, S.196-211

2 Scherr, Albert (2018): Jugendarbeit als Menschenrechtsbildung? In: deutsche jugend, H.6, S.250-256

3 Ahlheim, Klaus/Ahlheim, Rose (2018): Autonomie Statt Gehorsam: Zu einer Erziehung nach Auschwitz. Ulm, S.36

1. A többi helyi eseményhez hasonlóan a rasszista, erőszakos megmozdulások is szerepet játszanak a fiatalok életében, kihatnak pozíciójukra és attitűdjeikre. **Az ifjúságsegítőknek nyitottan kell viszonyulniuk ezekhez a témákhoz, miközben folyamatosan fenntartják saját demokrácia iránti elkötelezettségüket.**
2. **A nacionalista szereplők a demokratikus rendszerek megdöntésére törekednek.** Mint minden fundamentalista ideológia, ők is ragaszkodnak a háborúhoz hasonló állapotok látszatához és politikai igényeik érvényesítéséhez. **Nem partnerek a tárgyalásban és a demokratikus megoldásban.** Akcióikat és stratégiájukat olyan érzelmek vezérlik, mint a félelem, vagy a depriváció.
3. **A neonácik, jobboldali szélsőségesek és a fasiszta mozgalmakban résztvevők soha nem lehetnek az ifjúságsegítő munka célcsoportjai.** Fennáll a veszélye, hogy az ifjúságsegítő munkát megpróbálják a saját céljaikra felhasználni. Differenciálásra van szükség: a nyílt kommunikációs és oktatási terek egyébként a káros ideológiák terjedésének helyszínévé válhatnak, és új címzettekhez juthatnak el. Az oktatásnak professzionális keretek között, szakmai szövetségeken belül kell maradnia.
4. **Az ifjúságsegítő munka nem biztosít vészhelyzeti megoldásokat.** Végzetes lenne reagálnia az ifjúságsegítőknek erre az igényre. A szászországi ifjúságsegítő munka frusztráló tapasztalatai és leértékelődése nem jelenthetik a benne rejlő potenciál túlbecsülését. A helyi szereplőket és szakértőket be kell vonni az ifjúságsegítő munka stratégiai tervezési és beavatkozási folyamataiba. **A cél egy kölcsönös, folyamatosan fenntartott stratégia és tevékenységek létrehozása, jól működő partnerségek keretein belül.**
5. A szélsőséges nézetek („jobboldal kontra baloldal”) nem jogosítanak fel senkit arra, hogy a demokrácia iránt elkötelezett szakembereket, illetve munkájukat befolyásolják. **Az ifjúságsegítők nem a helyi politika eszközei.** A demokráciáról alkotott utópisztikus elméletek bukásra vannak ítélve, **az ifjúságsegítő munkának pedig képesnek kell lennie a kritikára és a kritikai gondolkodás fejlesztésére.**
6. **A minőségi ifjúságsegítő munka alapvető követelménye a kritikus gondolkodás.** Képesnek kell lennie az egyéni problémák elemzésére a társadalmi berendezkedés kontextusában, reflektálva a meglévő hatalmi és kirekesztő mechanizmusokra.
7. A piaci érdekek és a hierarchikus konfliktusok által alakított társadalmi struktúrák a fiatalok marginalizációját és válságát eredményezik. **Az ifjúságsegítő munkának foglalkoznia kell az anti-emancipációs tapasztalatokkal, és teret kell adnia a tárgyalásoknak.**
8. Viselkedésünket és cselekedeteinket mindennapi élettapasztalataink határozzák meg. A fiatalok élményeit és félelmeit komolyan kell venni. A rossz egyéni tapasztalatok azonban nem lehetnek akadályai az emberi jogok és az egyenjogúság megtagadását. Noha a legtöbb fiatal képes kiállni a nyilvánosság elé félelem nélkül, néhányukat megbélyegez a rasszizmus vagy a szexizmus, megakadályozva, hogy kiálljanak magukért.
9. **Az ifjúságsegítő munka a fiatalokat önálló egyénként kezeli.** Elismeri a kreatív módokat, amivel mindennapi életüket kezelik és bevonja közvetlen környezetüket a munkába. A

célcsoportot az igényeik szerint kell támogatni.

10. **Az ifjúságsegítőknél rendszeresen újra kell értékelniük látásmódjukat a célcsoportjuk és a szakmai környezetük függvényében.** A fiatalokat olyan csoportoknak tekinthetjük, amelyek különböző dimenziókkal rendelkeznek. Ez a látásmód segít a konkrét igények azonosításában és a problémák megoldásában, ugyanakkor továbbra is egyénként kezeli a célcsoport tagjait. **Biztosítani kell a tevékenységek folyamatos ellenőrzését és a konfliktusok leíró nyelven való ismertetését, kényes helyzetekben is.**
11. **Az ifjúságsegítőknél világos álláspontra van szükségük, amely a demokratikus értékeken és az emberi méltóságon alapul.** Ezt az attitűdöt szóban kell kifejezni és közvetlenül gyakorolni a mindennapi munka során. A cél egy olyan szakmai hozzáállás kialakítása, amely lehetővé teszi az ifjúságsegítő számára, hogy csapatmunkában, az érintettekkel és a célcsoporttal való kölcsönhatásban helyezkedjenek el.

12. Az ifjúságsegítő munka része a szociopedagógiai struktúráknak, amelyek az emancipáció szellemében járnak el. **„Az ifjúsági munka, mint aktív, kritikus oktatási munka komolyan veszi a valós világot és az utópiát, és megpróbálja megtalálni azokat az elképzeléseket, amelyekben az utópia valósággá válhat.”⁴**
13. A konfliktusok részei a demokratikus társadalmaknak. **Az ifjúságsegítő munkahelyen belüli politikai megbeszélések célja, hogy megvitassák a közös pontokat, és megkülönböztessék az ellentétes érdekeket annak érdekében, hogy olyan modern, emancipált társadalom támogatására alkalmazható elveket alakítsunk ki.** Ehhez minden érintett félnek tudatosan kell viszonyulnia.
14. **Az ifjúságsegítőknél, valamint a környező intézményeknek ezen elvek szerint meg kell felelniük a szakmai kontextusnak.** Ugyanakkor szükség van a szemléletváltásra és a szakmai fejlődésre is. Európa-szerte szükség van a politikai érdekképviseleti munkára, valamint a már kialakult struktúrák bővítésére a megfelelő ajánlatok kidolgozása érdekében.

Az ifjúsági munka területén dolgozó szakembereknek és politikai partnereiknek közösen kell küzdeniük a szükséges erőforrásokért. Reméljük, hogy ez a dokumentum segíteni fogja az demokratikus ifjúságsegítő munka gyakorlatának kialakítását. Fontos, hogy a konkrét eseteket és helyzeteket gyakorlati szempontból is átgondoljuk, továbbá dokumentálni kell az ifjúságsegítő munkában dolgozók tapasztalatait. A helyi környezetet is figyelembe kell venni, figyelembe kell venni az együttműködést. Csak ezután lehetséges az egyéni tapasztalatok értékelése és a reflexió.

⁴ Kentler, Helmut (1970): Jugendarbeit als Aufklärung. In: Müller, C. Wolfgang et al.: Was ist Jugendarbeit. München, S.49

Stratégiai tervezés az ifjúságsegítő munkában

Informális tanulás

Az informális tanulás során a tanuló részt vesz olyan tevékenységekben, amelyeknek a célja nem kifejezetten a tudás átadása.

Ez a mindennapi élet akaratlan és elkerülhetetlen része. Ezért néha *tapasztalati tanulásnak* is hívják.

Kizárólag véletlenszerűen történik. Ezért nem lehetséges az informális tanulási folyamatok megtervezése, de az ifjúságsegítők nem formális oktatási környezetet tudnak biztosítani, ahol bizonyos tanulási tapasztalatok nagyobb valószínűséggel következnek be.

A szakterület sajátosságai

Az ifjúsági munkát, mint a szociális munka területét, a folyamatosság és a komplexitás jellemzi. Az ifjúság, mint célcsoport nem homogén, ezért a tevékenységeknek és szolgáltatásoknak a fiatalok tényleges körülményeire és egyéni igényeire kell reflektálniuk, figyelembe véve a nemek, az etnikai hovatartozás, a kultúra, az egészségi állapotok, a lakóhely, a társadalmi-gazdasági helyzet stb. körülményeit.⁵ Ezek a referenciapontok folyamatosan változhatnak. Mivel a részvétel önkéntes, rögzített és stabil csoportok ritkán fordulnak elő. A fiatalok nem mindig egyformán veszik igénybe az ifjúságsegítőket, így a témakörök változóak az aktuálisan felmerülő igények szerint. Az egyes projektek célcsoportja is változhat folyamatában. Az ifjúságsegítő munka sokkal kevésbé formalizált és kiszámítható, mint más oktatási kontextusok, pl. az iskola. Ez megnehezíti az oktatási folyamatok stratégiai tervezését és megvalósítását.

A Stratégiai Tervezés szükségessége

Az ifjúságsegítők rendelkeznek azzal a meggyőződéssel és hittel, ami megköveteli tőlük azon tevékenységek támogatását, amik

hozzájárulnak a fiatalok egyéni és társadalmi fejlődéséhez⁶. Ezen túlmenően az ifjúságsegítő munkában a demokratikus nevelés specifikus lehetőségei is megvannak. A tanulás beágyazódik a mindennapi tevékenységekbe és helyzetekbe. Az ifjúságsegítő munka holisztikus, életközpontú megközelítése lehetővé teszi, hogy a tanulási tapasztalatok közvetlenebbek legyenek, mint az iskolai kognitív, absztrakt tanulási tapasztalatok.

A stratégiai tervezés központi szerepet játszik a tanulási perspektívákban, és azon tevékenységek megtervezésében, amelyek összhangban vannak a résztvevő fiatalok számára fontos tanulási célokkal. Annak ellenére, hogy az ifjúsági munkában sok lehetőség rejlik, a stratégiai tervezés szükséges ahhoz, hogy az ifjúságsegítők pedagógiai feladataikat teljesíteni tudják, és olyan helyzeteket tudjanak teremteni a munkájuk során, amelyek életszerű tanulási tapasztalatot adnak. A tervezés abban is segíti őket, hogy kezeljék a kiszámíthatatlan helyzeteket, illetve szakmai tudásukkal ezeket befolyásolják. Végül, de nem utolsó sorban a stratégiai tervezés a szakmai fellépés egyik lényeges eleme, hogy saját megközelítéseit és beavatkozásait átláthatóvá és kommunikálhatóvá tegye a kollégáik és az érdekelt felek számára.

Nonformális oktatás

A nemformális oktatás a formális (pl. iskolák) tanulási környezeten kívül történik.

A keretek, a tartalom és a módszerek többnyire megtervezettek, de a változó igényeknek és a csoportdinamikának megfelelően rugalmasak is.

A kreatív, multimodális tanulási módszerekre összpontosít, amelyek a tanulás és a megértés különböző típusaira reflektálnak.

Szándékosan választott, önkéntes tanulási mód, amely az önismeretre helyezi a hangsúlyt. Ez egy nyitott oktatási folyamat, ahol az egyéni tanulási célokat nem korlátozzák.

⁵ https://www.hm.ee/sites/default/files/nak_eng.pdf

⁶ <https://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/1667851/Thinking+seriously+about+YW.pdf/6b620a71-f7be-cf80-7da9-17408a3960ba>

Szakmai Magatartás

Minden tervezés az ifjúságsegítők professzionális attitűdjein alapul, ami a tudás, a készségek és a hozzáállás dimenziójában meghatározott kompetenciákat jelent. Úgy működik, mint egy iránytű, amellyel az ifjúsági dolgozók képesek bizalmi pozícióba lépni a célcsoporttal, és képesek cselekedni a kihívásokkal teli helyzetekben. Meghatározza a célcsoport, a helyzetek és az interakciók észlelését és felmérését, és befolyásolja a pedagógiai beavatkozások és cselekvések választását.

A rasszizmus csökkentését és a demokráciát elősegítő tevékenységek keretében az alapvető kompetenciák a következő szempontokat foglalják magukban:

Emberi jogi orientáció és etikai tudatosság: Az emberi jogoknak az ifjúságsegítő munkában az alapvető referenciának kell lenniük, amikor olyan fiatalokkal dolgoznak, akik diszkriminatív attitűdöket mutatnak, de a diszkrimináció és a kirekesztés által érintettekkel való munka esetében is. Az ifjúságsegítőknél a közös munkaetikai elveknek megfelelően kell eljárniuk, mint például a nyílt és inkluzív, diszkriminációellenes munka, a sokféleség elismerése és a célcsoportok érdekeinek figyelembevétele.

A diszkrimináció és a diszkriminatív attitűdök ismerete: Az egyéni diszkriminatív attitűdök a domináns és a diszkrimináció társadalmi struktúráiból eredő hegemónikus diskurzusokhoz és reprezentációkhoz kapcsolódnak. A szocializáció egyéni tapasztalatai alapján kölcsönhatások és narratívák alakulnak ki, amelyek a közvetlen környezetben fordulnak elő, mint a család vagy az egyenrangú társak. Az ifjúságsegítő munkának hozzá kell járulnia az általánosító elutasítások megszüntetéséhez. A megkülönböztető magatartásnak az érintettekre gyakorolt hatását komolyan kell venni, és támogatást és felhatalmazást kell adni azok megszüntetésére.

Nemi tudatosság: A nemi megkülönböztetés a szexizmus és a homofóbia formájában része a problematikus viselkedésnek és attitűdnek, amelyekkel az ifjúságsegítők szembesülnek a munkájuk során. A nemi normák teret engedhetnek a rasszista attitűdök megjelenésének is, mint például az érzés, hogy az igazi férfi küzd az idegenek ellen és a megvédi a lányokat tőlük. Az ifjúságsegítőknél szocializációs folyamatokon keresztül ismerniük kell a fiatalok nemi normáit, hogy kezelhessék az ebből adódó problémákat is.

Módszertani cselekvés: Az ifjúságsegítőknél szisztematikus stratégiákat kell kidolgozniuk a rasszizmus és más elutasító magatartások megelőzésére. Ezeknek a megközelítéseknek a tudományos ismeretekre, valamint a munkahelyi tapasztalatokra és a helyismeretre kell alapulniuk, amelyek lehetővé teszik a konkrét kontextusban történő megvalósítást. Továbbá az ifjúsági dolgozóknak olyan speciális pedagógiai készségeket és kompetenciákat kell elsajátítaniuk, mint a kommunikációs készségek vagy a konfliktuskezelés és a mediáció képessége.

További olvasmány

További részletek a demokratikus ifjúságsegítő munka fejlesztéséről, amelyeket az EEOB tantervben talál, melyet a stratégiai partnerségben is kifejlesztettek. A tananyag felhasználható további képzések megtervezésére, az egyéni tanulásra és a kompetenciák fejlesztésére:

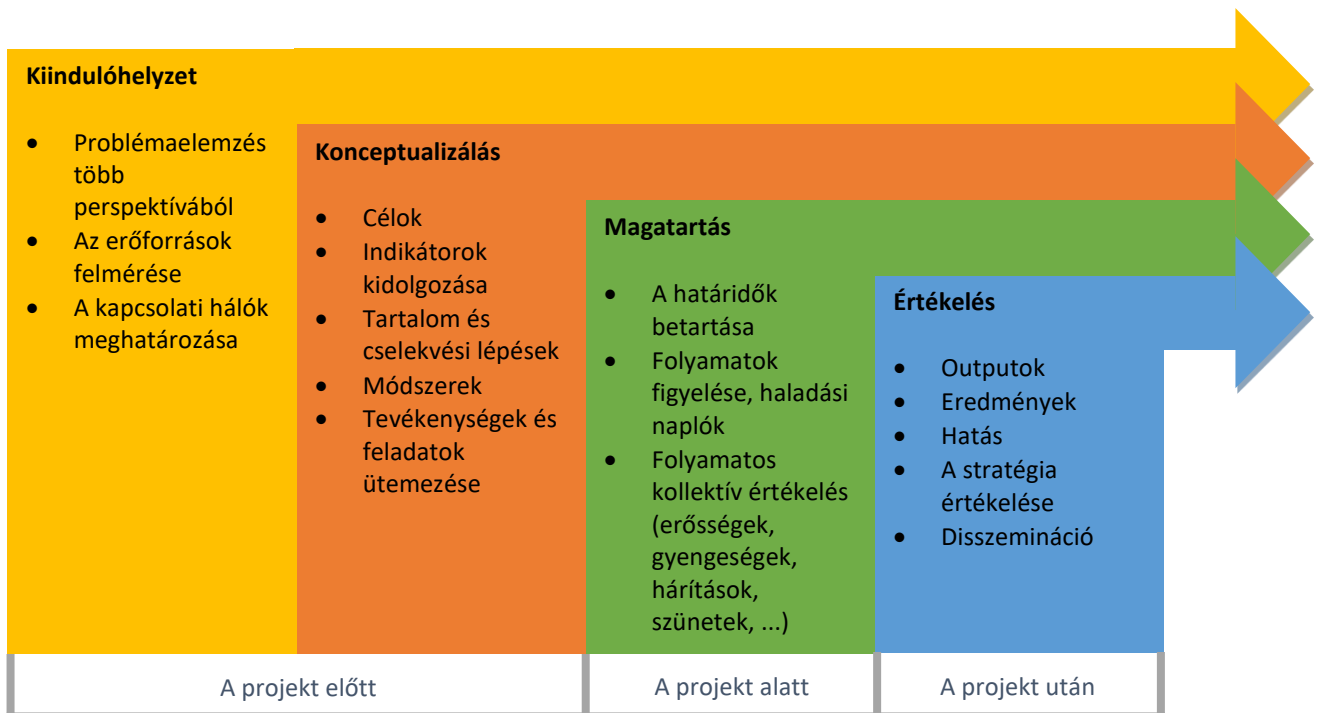
<https://uferlos.wixsite.com/eob>

A logikai modell, mint a stratégiai tervezés és értékelés eszköze

A logikai modell olyan eszköz, amelyet az ifjúságsegítők több mint 20 éve használnak. A modell a programforrások, a tevékenységek, a kimenetek, a célközönség, valamint a konkrét problémához vagy helyzethez kapcsolódó rövid, közepes vagy hosszú távú eredmények logikai összefüggéseit írja le. Miután egy programot a logikai modell alapján írtak le, a teljesítmény mérhetővé válik.

Javasoljuk, hogy az ifjúságsegítők használják a logikai modellt a demokratikus attitűdök segítése és rasszizmus megelőzése terén a fiatalokkal való munka során. Bár egyértelműnek látszik, hogy e munka célja a rasszista attitűdök csökkentése és a fiatalok befogadó attitűdjeinek megteremtése, a szakemberek néha nehezen dönthetnek arról, hogy hol kezdjék el a munkát és hogyan kell hatékony pedagógiai beavatkozásokat végrehajtani. Ez egy gyakorlati fejezet a megfelelő megelőzési és integrációs folyamatok módszertani megközelítéséről. A logikai modellek jelentőséggel bírhatnak azokon a területeken, ahol az ifjúságsegítők a diszkriminációval szembesülnek fiatalokból álló közösségekben belül, valamint lehetővé teszi a projektek, tevékenységek értékelését.

1. munkaeszköz: A Logikai Modell

A stratégiai gondolkodás és a szisztematikus tervezés

Az ifjúságsegítők, mint a tanulás, a személyiségfejlesztés és az integrációs folyamatok sikeres támogatásának elősegítői, olyan szakemberek, akik nagy tapasztalattal rendelkeznek a fiatalokkal való munkában és a témában felmerülő számos kérdés megválaszolásában.

Az intézményi oldalon a rendelkezésre álló források, különösen a gazdasági stagnálás és a recesszió idején súlyosbodó pénzügyi és anyagi források elégtelensége miatt egyértelmű az igény az optimalizálásra és a hatékonyságra. A két összetevő - személyi és intézményi - hozzáadásával egyértelműnek tűnik, hogy a tevékenységeket stratégiaileg kell végrehajtani. A megvalósítási lépések tervezése és követése, valamint a számos alapvető elv tiszteletben tartása a szakmai referencia és orientáció jó példája lehet a mindennapi munkakörülményekben. Ugyanakkor ezek a lépések nem tekinthetők rögzítettnek és stabilnak. A változó helyzetek miatt az ifjúsági dolgozóknak folyamatosan figyelembe kell venniük az oktatási folyamatokat, és szükség esetén módosítaniuk kell az eredeti terveiket.

A logikai modellben végzett tevékenységek felépítési folyamatát illetően alapvető fontosságú, hogy az előkészítés és tervezés, a megvalósítás, valamint az értékelés és terjesztés szakaszaiban gondolkodjunk annak érdekében, hogy a projekt hatékonyan elérje a tervezett célokat. A végrehajtás itt különleges szerepet tölt be. Ez valóban része a folyamatnak, de mivel a társadalmi helyzetek összetettek és nem teljesen kiszámíthatóak, ennek a szakasznak a konkrét formálása nem csak a szakmai beavatkozásoknak felel meg. Mivel a logikai modell a szakmai cselekvés, különösen a tevékenységek tervezésének eszköze és a végső értékelésük eszköze, a következő fejezetekben a tevékenység előtti és utáni szakaszokra összpontosítunk.

A logikai modell tervezési eszközként való alkalmazása lehetővé teszi a projekt céljainak, a projekt összetevőinek, valamint a tevékenységek és teljesítmények sorrendjének pontos kommunikációját. Továbbá az értékeléssel eredetileg tervezett tevékenységek sokkal nagyobb valószínűséggel hoznak hasznos adatokat.

További olvasmány

A stratégiai partnerségben létrehozott „A logikai modell használatával kapcsolatos tevékenységek tervezése és végrehajtása” című dokumentumban a logikai modellről bővebben olvashatnak.

<https://uferlos.wixsite.com/eeob>

Első lépés: Kiindulóhelyzet elemzése

Minden stratégiai tervezés elején alaposan meg kell vizsgálni a helyzetet, a problémákat és kihívásokat, amelyekkel az ifjúságsegítők szembesülnek. A helyzetelemzésnek nemcsak a fiatalokra kell összpontosítania, mint a legnyilvánvalóbb célcsoportra, hanem más releváns szempontokat és az érintett szereplőket is figyelembe kell vennie. Az első lépésben a több szempontú helyzetelemzés megnehezíti a munkát, és többértelműséghez vezet. Az elemzésnek segítenie kell az elhamarkodott ítéletek megakadályozását, és fel kell derítenie a korrelációkat, amelyek megfelelő kiindulópontot biztosítanak a szakmai beavatkozásokhoz. A kezdeti helyzet elemzése további lehetőségeket jelezhet, amelyek első ránézésre elkerülték volna az ifjúságsegítők figyelmét.

Áttekintés és a fókuszpontok meghatározása

A helyzetelemzés az alap, mely nyomán az ifjúsági dolgozók kiválasztják a további cselekvés fókuszpontját. Kimutatta-e az elemzés, hogy az ifjúságsegítő munkám során a fiatalok rasszista attitűdöket, viselkedést mutatnak? Vagy a közösségi diskurzusok és a társadalmi környezet fejlesztéseinek kihívását? A célcsoportom ebben a környezetben veszélyeztetett-e a rasszista és egyéb megkülönböztető attitűdök megnyilvánulásában? Szükségük van-e biztonságos helyekre és szolgáltatásokra, mivel ezek a fejlesztések azonnal érintik őket? Ezekre a kérdésekre adott válaszok befolyásolják a további tervezést. Meghatározza a célcsoportot, és ezért a lehetőségeket a célok meghatározásában, a tartalom kiválasztásában és a megfelelő módszerek megtalálásában. A több perspektívával dolgozó helyzetelemzés gyakran több problémás konstellációt mutat, amely az ifjúságsegítő munka beavatkozásának célpontjává válhat. Ezért elengedhetetlen, hogy az ifjúságsegítők tudatosan összpontosítsanak a hangsúlyos pontra.

Milyen erőforrások állnak rendelkezésre?

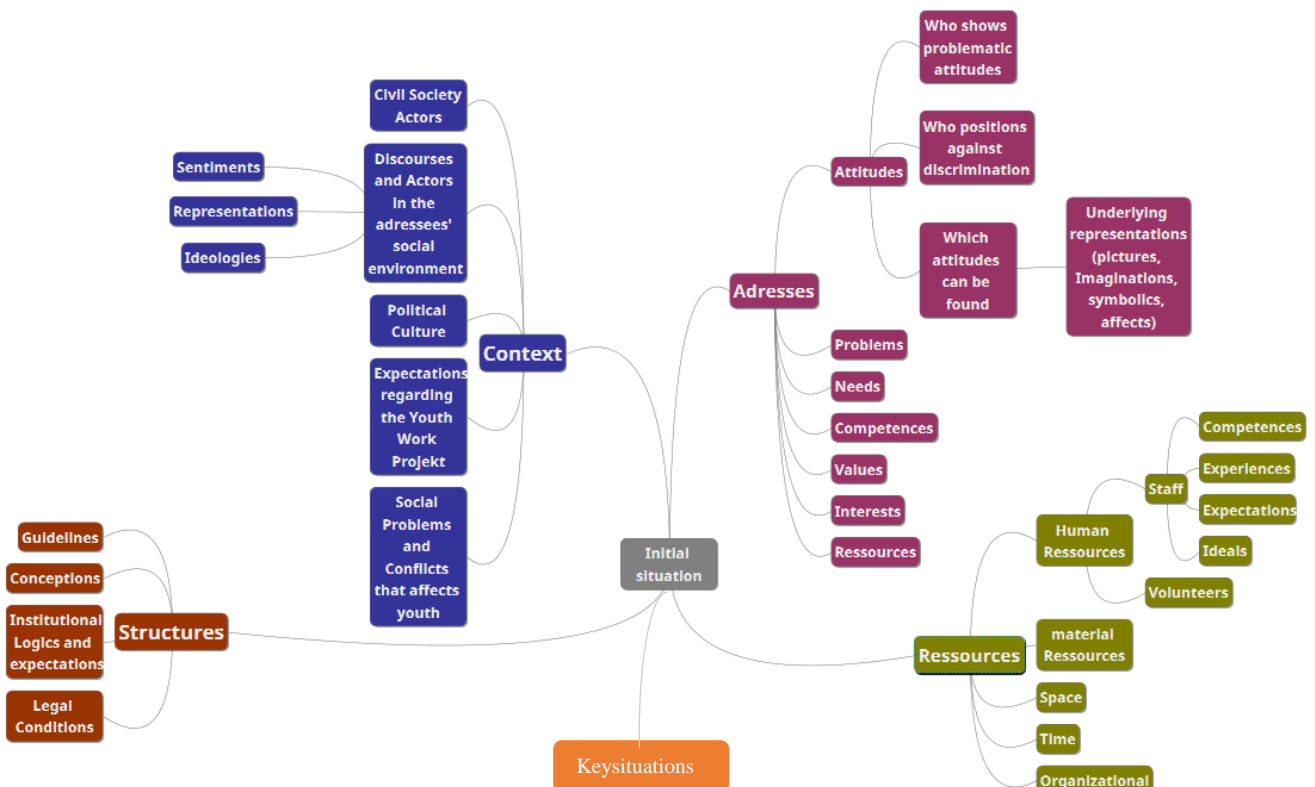
Az ifjúságsegítő munka és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások nem vákuumban történnek. A tevékenységek és projektek megvalósítása ösztönző környezeté válik a tanulás, a fejlesztés és a változás szempontjából, ez pedig létfontosságú az alkalmazottak vagy önkéntesek számára, akik ezt a munkát végzik, és szakértelemmel rendelkeznek a témákban. Időre, pénzre, térre és hálózati kapcsolatokra van szükség, amelyek szélesebb körű hozzáférést biztosítanak az erőforrásokhoz. Milyen források állnak rendelkezésre, vagy mobilizálhatók, talán csak konkrét problémákat lehet hatékonyan célozni, egyelőre. Ezen túlmenően ez a döntés a strukturális körülményektől függ, mint például az intézményi feltételek és az érdekelt felek és más érintett szereplők és tagok elvárásai. Tehát a helyzetelemzés segíti a strukturális feltételek vagy intézményi erőforrások miatt felmerülő kihívásokkal kapcsolatos tudatosság növelését, és e tekintetben kiindulási pontokat is mutathat az olyan általánosabb beavatkozások számára, mint a közösségben való elismerés, a szakmai hálózatok építése és bővítése más civil társadalmi szereplőkkel, vagy a szervezeti koncepció kialakítása és frissítése az összes csapat tagjával.

A vizualizáció segít

A vizualizációs technikák segítik a tervezési munka eredményeinek megismerését és fenntartását. A legegyszerűbb forma, ha mindent leírunk egy papírra. Egy másik hasznos eszköz a kezdeti helyzetelemzéshez egy elme térkép lehet. Ez egy egyszerű módja a gondolatok elmozdításának, anélkül, hogy a renddel és a struktúrával kellene foglalkoznunk. Lehetővé teszi, hogy vizuálisan strukturáljuk ötleteinket, és bármikor szabadon bővíthető. Lehetővé teszi új szempontok és elképzelések hozzáadását még egy későbbi tervezési állapotban is, amikor a dolgok megváltoztak, és vissza kell térnie a helyzetelemzéshez, vagy mélyebbre kell ásni bizonyos aspektusokban.

Gondolkodhatunk kollégáinkkal és csapatunk tagjaival a releváns adatokról és információkról a helyzetelemzéshez. Az inspirációhoz a munkaeszközt példa-kérdésekkel és szempontokkal használhatjuk. Gyűjtsük össze őket flipcharton vagy kártyákon, és strukturáljuk őket úgy, ahogy a leghasznosabbnak látjuk. Ehhez digitális eszközöket is használhatunk.

2. munkaeszköz: Elmetérkép helyzetelemzéshez⁷

⁷ Derived from Lempp et al. (2017). Mit Rückgrat gegen Pakos! Eine Step by Step-Anleitung für die Jugendarbeit zur Gestaltung und Selbstevaluation von Angeboten gegen Pauschalisierende Ablehnungskonstruktionen. <http://www.bpb.de/shop/lernen/weitere/249751/mit-rueckgrat-gegen-pakos>

Második lépés: Célkitűzés

Kreatív módszerek a fiatalok elvárásainak, kívánságainak és céljainak feltárása:

- Nem hagyományos kérdések:
"Mit tennél, ha megnyernéd a lottót?", vagy "Mi lenne a három kívánságod?"
- Vision board:
Olyan képekből álló kollázs létrehozása, amelyek a fiatalok reményeit mutatják
- Három Csillag és Egy Kívánság:
Mindegyik fiatal három csillagot mutat be, amit már jól csinál. Ezután megtalálják a „kívánságot” - amit szeretnének dolgozni. A csillagok bemutatása segít új célok elérésében

Erről a témáról bővebben a stratégiai partnerségben létrehozott tevékenységek céljainak meghatározásáról szóló dokumentumban olvashat:

<https://uferlos.wixsite.com/eeob>

A célok meghatározása minden tevékenység tervezésének egyik legfontosabb része. A célok meghatározása segít a tevékenységek felépítésében, előremozdít, és inspirációt ad a célok eléréséhez. A konkrét célok megfogalmazása és a határidők megadása lehetővé teszi, hogy értékeljük a munkát a cél elérése után, vagy szükség esetén újraértékeljük a folyamatot.

Eltérő érdekek összeegyeztetése

A szakmai célok meghatározása az ifjúsági munkában alapvetően az érintett szereplők érdekeitől és elvárásaitól függ. Ez különösen igaz a fiatalokra és az ifjúságsegítőkre, de a társadalmi környezetben vagy az intézményi kontextusban más nézőpontok is alakítják a célmeghatározás folyamatát. Ezért érdekellentét esetén konszenzust kell találni és tárgyalni.

Célkitűzés lépésről lépésre

A helyzetelemzés az alapja annak, hogy feltárják az érintettek érdekeit és elvárásait. Az itt azonosított problémák kiindulópontot jelentenek a változás szükségességének azonosításához.

A fiatalokat aktívan be kell vonni ebbe a folyamatba, és lehetőséget kell biztosítani a kívánságaik megfogalmazására. De különösen akkor, ha a fiatalok maguk is megkülönböztető viselkedést mutatnak, a kívánságok és elvárások messze lehetnek attól, ami szakmailag és erkölcsileg elfogadható (pl. „Nem akarjuk megosztani a helyet a menekült fiatalokkal”). Az ifjúságsegítőnek ki kell derítenie, mi motiválja ezeket a kívánságokat, és megpróbálja megtalálni az emögött húzóerőt (lásd a „Kreatív módszerek a fiatalok elvárásainak, kívánságainak és céljainak feltárása” melletti rovatot).

A konszenzusos kívánságokat általánosabb célként lehet megfogalmazni, amelyek leírják a kívánt állapotot. Ezeket ismét másodlagos célokra lehet felosztani, amelyek az elsődleges cél konkrét aspektusait írják le. Végül „S.M.A.R.T.” cselekvési célokat hozhat létre, amelyek a célokat megvalósítják, és ezekre a megállapodásokra irányulnak. (a „S.M.A.R.T.” kritériumokat lásd a dobozban).

The dissenting goals shall also be documented for a later recourse. They might be reflected on to find a professional justification of their rejection or might also change over the time.

A S.M.A.R.T. célok kitűzése:

Specific (specifikus)
Measurable (mérhető)
Attractive (vonzó)
Realistic (reális)
Timely (időszerű)

3. munkaeszköz: A célok megtárgyalása⁸

	'A' szemszög (pl. fiatalok)	'B' szemszög (pl. egyéb érintettek)	Ifjúságsegítők szemszöge
A helyzet felmérése Mi a probléma?			
Társadalmi egyenlőtlenségek Alapvető társadalmi normák, követelmények, pozíciók, amelyek a szereplők viselkedését szubjektív módon meghatározzák (pl. nem)			
Változás Kinek vagy minek szükséges változnia?			
Cél/vágyott jövő Milyenné kell válnia a helyzetnek a közeli jövőben, hogy azt mondhassuk, megérte? Milyen lesz, ha a probléma megoldódik?			
Utalás a társadalmi egyenlőtlenségekre			
	Elsődleges cél	Másodlagos cél	Tevékenység célok
Közös célok Minden érintett szereplő megállapodása		1. 2. ...	1. 2.
Eltérő célok			

⁸ Derived from von Spiegel (2011). Methodisches Handeln in der Sozialen Arbeit. München: Ernst Reinhardt Verlag

Harmadik lépés: Tevékenységek kialakítása

A célcsoporttól és a célcsoport motivációitól és érdekeitől függ, hogy milyen pedagógiai cselekvések alkalmasak a probléma megoldására. Egy bizonyos témában nemzetközi ifjúsági csereprogramban gyakoribb és elvárhatóbb, hogy a résztvevők a csoportos tevékenységeket formalizált műhelyfoglalkozásokon vagy kirándulásokban valósítsák meg. A nyílt ifjúságsegítő munkában a tevékenységek gyakran kevésbé formalizáltak, és sok témát dolgoznak fel informális megbeszéléseken vagy a mindennapi tevékenységek során (pl. asztali foci játék közben). Mindazonáltal sok esetben előnyös valami újat próbálni, vagy a nézőpontokat megváltoztatni. A formális módszerek és gyakorlatok nyílt környezetben játszhatók le, valamint a szabadidőben folytatott informális tanulási lehetőségek gyümölcsözőek lehetnek a nem formális oktatási projektekben.

Releváns tartalom

Vannak olyan feladatok, amelyeket az ifjúságsegítők céljaik, személyes érdekeik és tudásuk, vagy az intézményi és szakmai felhatalmazásuk alapján látnak el. Ebben az értelemben a demokratikus ifjúságsegítő munka közös témái lehetnek pl. aktív (európai) állampolgárság, migráció, társadalmi igazságosság, intolerancia és diszkrimináció, vallás, identitás vagy környezetvédelem. A kihívás az, hogy olyan tartalmakat találjunk, amely érdekli a fiatalokat, és ami számukra releváns. Ezért nem szabad túlságosan elvontnak lennie, hanem kapcsolódnia kell az életmódjukhoz és a mindennapjaikhoz, kultúrájukhoz. Ez azt jelenti, hogy a „nagy” társadalmi és politikai kérdéseket a mindennapi életben kell vizsgálni, mint a tárgyalási szabályokat és felelősségeket az ifjúsági klubban, az önkéntességet mint aktív állampolgárságot, vagy a közvetlen társadalmi környezetben folyó informális vitákat. A módszereknek és formáknak közel kell állniuk a fiatalok érdekeihez, és alapvetően tapasztalati jellegűnek kell lenniük, pl. digitális eszközök használatával, kreatív tevékenységekkel, sportesemények szervezésével vagy „együtt lógva”. Itt ismét megjelenik az ifjúságsegítők kreativitása és a célcsoport érdekeinek tudatosítása.

További olvasmány

További információ az említett témákról, azok jelentőségéről és kiindulópontjairól, és hogy hogyan kezeljék őket, „Milyen témák vonzóak és oktatási szempontból megfelelőek” politikai / polgári nevelésről”, amely a stratégiai partnerségben jött létre:

<https://uferlos.wixsite.com/eeob>

4. munkaeszköz: Módszer-tervezés⁹

1) Mit szeretnék elérni a módszerekkel, mit kívánok kezdeményezni?	
2) Kinek hasznos ez a módszer? (hangos, csendes, gyorsított, nyelvi, fizikai képesség, finom motoros készségek, olvasás / írás, csapatmunka, ...)	
3) Kinek okozhat nehézséget ez a módszer? (lásd előző cella)	
4) Ez a módszer reprodukálja a potenciálisan jelen levő kizárásokat? (a csoportdinamikától függően)	
5) Ez a módszer elősegítheti-e az erőfölény társadalmi feltételeinek reprodukálását *?	
6) Ez a módszer sérülések / sértések / traumatizációk kockázatát hordozza-e?	
7) Ha a 4-6-ra igen a válasz: Hogyan kezelhetem ezt megfelelően? (Megelőzés, a vita megkezdése, az egyének védelme, a csoport megosztása, segítségnyújtás, a módszer használata stb.)	

⁹ A „Intersect Violence Toolbox” -ből származik <https://igiv.dissens.de/the-toolbox/english.html>

Módszerek kiválasztása formalizált oktatási tevékenységekben

A tartalmakkal kapcsolatos kérdéseket szem előtt tartva fontos meghatározni a pedagógiai beavatkozásokat. A formalizáltabb oktatási környezetben, mint a workshopok, tréningek vagy képzések, ez elsősorban azt jelenti, hogy megfelelő gyakorlatokat vagy módszereket kell megtalálni és ütemezni, amelyek segítenek a tartalom közvetítésében a meghatározott céloknak megfelelően. Számos módszertan és jó gyakorlat eszköztár van, amikhez az ifjúságsegítők könnyen hozzáférnek¹⁰. Azonban, fontos szem előtt tartani, hogy mindegyiket egy bizonyos környezetben fejlesztették ki és hajtották végre. Hasonló problémák merültek fel, de különböző körülmények között. Az ifjúságsegítőknek tisztában kell lenniük azzal, ha ezeket a módszereket a saját céljaikra kívánják alkalmazni, kritikusan kell vizsgálniuk őket.

Tevékenységek meghatározása informális kulcshelyzetekben

Ha a kontextus informálisabb és a tevékenységek nem ütemezhetőek, akkor a kulcsfontosságú lépések kialakítására kell összpontosítani. Ezek olyan (problémás) helyzetek, amelyek rendszeresen megtörténnek vagy fontos lehetőséget jelentenek az ifjúságsegítők számára, hogy cselekedjenek és reagáljanak (például rasszista vagy szexista kijelentések kezelése). Az 5. munkaeszköz segíti az ifjúsági dolgozókat az ilyen helyzetre vonatkozó szisztematikus mérlegelésben és a jövőbeni fellépések lehetséges lépéseinek megtalálására irányuló kísérleteikben. A csoporton belüli alapvető munkamódszerekről és iránymutatásokról szóló kölcsönös megállapodás a szakmai fellépés alapja. A különböző csapattagok tevékenységét az egyes helyzetekben közös szakmai értékek alapján irányítja. A benyomás megszerzéséhez, ha a szituációs pedagógiai beavatkozások hatással voltak az ifjúságsegítőkre, olyan mutatókat (viselkedéseket, kijelentéseket, eljárásokat) kell alkalmazni, amelyek pozitív változást mutatnak a korábban meghatározott célok és cselekvési lépések irányában. Végül meg kell határozni a konkrét cselekvési lépéseket és a működési elveket, amelyek irányítják az egyes beavatkozásokat és reakciókat a jövőben az adott helyzetekben. Ezek csak a szakemberek tevékenységeivel kapcsolatosak, mivel ezeket tudják az ifjúságsegítők aktívan befolyásolni. Más szereplők fellépése autonóm és ezért nem lehetnek részei a tervezésnek.

¹⁰ e.g. <https://www.salto-youth.net/tools/toolbox/>

5. munkaeszköz: A kulcsfontosságú helyzetekre vonatkozó cselekvési lépések kidolgozása¹¹

Az eset szintje	Célok, működési elvek és cselekvési iránymutatások	Mutatók a cél elérésére	A tevékenység lépései
<p><u>Tapasztalt kulcsfontosságú helyzet:</u></p>	<p><u>Célok:</u></p> <p><u>Tevékenységi célok:</u></p> <p>Működési elvek és iránymutatások (Mely alapvető attitűdök segítik elő a célok elérését? Milyen következtetéseket lehet levonni ebből?)</p>	<p>(Hogyan ismerjük fel a célokat?)</p>	<p>(Kinek, mit kell tennie? Mikor? Hogyan?)</p>

¹¹ Spiegel (2011). Methodisches Handeln in der Sozialen Arbeit. München: Ernst Reinhardt Verlag

Negyedik lépés: Az eredmények áttekintése

Az ifjúságsegítők aktív szereplők. A fiatalokkal való munka vagy projektek végrehajtása az, ami a leginkább motiválja őket. Az értékelést gyakran bosszantónak, időigényesnek, feleslegesnek tartják. De csak a strukturált értékelés teszi lehetővé a szakemberek számára, hogy válaszoljanak arra a kérdésre, hogy a beavatkozások és a stratégiák sikeresek-e. Az értékelések mindig tanulási lehetőségek is, az egyéni munka javításának eszközei, és így hatékonyan támogatják a fiatalok demokratikus együttélését. Ezért a szisztematikus értékelésre időt kell szánni. A jó hír: a megalapozott előkészítés és tervezés, amint azt ebben a kiadványban javasoljuk, még egyszerűbbé teszi az értékelést!

Ki értékeli a tevékenységeket?

Finanszírozás és szabályozás

Az ifjúságsegítők kötelesek értékelni tevékenységüket a projektek finanszírozóinak és a döntéshozóknak. A felelős személyek meg akarnak győződni arról, hogy pénzüket felelősségteljesen kezelik, és hogy az intézkedések közérdekűek. Gyakran az ifjúságsegítő munka általános legitimációs nyomással szembesül, még inkább a demokratikus és populista álláspontok képviselői részéről. Az ifjúságsegítőknek ezért képesnek kell lenniük arra, hogy munkájuk hatását egyértelműen bemutassák a „kivülállókknak”.

Ifjúságsegítő közösség

Miközben sok szereplő preventív demokratikus ifjúságsegítő munkát végez, kevés olyan szisztematikus értékelés van az eredményekről, amelyek segítenék annak hatását. Gyakorlati szakma esetében olyan példákra van szükség, amelyek a jó gyakorlatokat átláthatóvá és megvalósíthatóvá teszik. Csak így lehet hatékony megközelítéseket alkalmazni más kontextusokhoz és sikeresen átadni azokat. Az ifjúságsegítő munkában a rasszizmus és a megkülönböztetés kezelésére vonatkozó hatékony megközelítések megosztott és jóváhagyott ismerete a szakma magabiztos cselekvésének alapja.

Szakmai és csapatmunka

Az értékelés különösen előnyös az ifjúságsegítők számára. Eszközt kapnak a reflexióra, hogy saját munkájukat érthetővé tegyék maguknak és másoknak, és olyan mutatókkal szolgálnak majd, amelyek további projekteket jelenthetnek, vagy ahol a stratégiákat meg kell változtatni. A dokumentált eredmények későbbi időpontban felhasználhatók, amikor a tevékenység emlékei és benyomása már nem friss, vagy újonnan bevont munkatársakkal való kommunikáció során. Ha felmerül a kétség, hogy a tevékenységek és projektek sikeresek-e vagy sem, különösen a fiatalok attitűdjein végzett pedagógiai munkában, az értékelés segíti a pedagógiai cselekvés reális felmérését. A személyes fejlődés és a változás is lassú. A haladás nem azonnal, hanem hosszabb idő alatt észlelhető. A jó dokumentált értékelés segít abban, hogy még a kis lépések is látszódnak.

A Hatás Kérdése

Az ifjúságsegítők értékeléssel szembeni ellenállása szintén azzal a ténnyel függ össze, hogy a munkaterület sajátosságai miatt a klasszikus mennyiségi teljesítmény-mérés nem mindig lehetséges, vagy nincs értelme. A demokráciát támogató ifjúságsegítő munka a fiatalok attitűdjeivel és hiedelmeivel foglalkozik. Az itt bekövetkezett változások sokféleképpen fejeződnek ki, nem mindig egyértelműen mérhetőek, időre van szükségük és külön-külön, különböző mértékben fejlődnek. Továbbá a társadalmi folyamatok strukturális összetettsége miatt az ok-okozati összefüggéseket nem lehet közvetlenül vizsgálni. A pedagógiai beavatkozás következtében fellépő hatás közvetetten értékelhető, az egyes helyzetek alapján. Ez ellentmond a technológiai értelemben vett projekt logikának és az ehhez kapcsolódó értékelési gyakorlatoknak az azonnali siker mérésére. Az ifjúságsegítőknek egyensúlyt kell találniuk ebben.

Mit értékeljünk?

Kimenetek

A kimenetek konkrét termékek és egy tevékenység számszerűsíthető eredményei. Ezek közé tartoznak olyan anyagok, mint például videók, kollázsok, művészi termékek, valamint fiatalok nyilatkozatai vagy konkrét visszajelzések eredményei pl. kérdőívek, valamint az elért célcsoportot számszerűen.

Eredmények

Az eredményeket nehezebb azonosítani és mérni. Ezeket azt a hatást értjük, amely kifejezetten a célcsoportban, attitűdjeikben és kompetenciáikban, valamint életkörülményeikben direkt változtatásként vagy akár konszolidációként nyilvánul meg.

Hatás

Elsősorban a célcsoport körében, de az intézmények, egyesületek, és más szervezetek körében elért eredményeket a mutatja a hatás. Ezek multiplikátor hatások, amelyek megvalósításokhoz vezetnek, és előny, ha pozitívan értékelik őket.

6. munkaeszköz: Ellenőrző lista az értékeléshez

	Kimenetek	Eredmények	Hatás	Nem kívánt eredmények
	<p>Ki vett részt? Hány résztvevő volt? Mit hoztak létre?</p>	<p>Milyen hatást látok a fiatalokon?</p>	<p>Milyen hatást látok magunkon és másokon?</p>	<p>Mik a nem kívánt eredmények?</p>
<p>Reflektió</p>	<p>(Elértük-e a célunkat? Megfelelő módszereket alkalmaztunk? Mit mondanak a többiek (a helyi közösség tagjai)? Számításba kell vennem a saját attitűdömet?)</p>			
<p>Tanulságok</p>				

További olvasmányok

Professional Open Youth Work Declaration of Principles – Poywe: http://poywe.org/site/wp-content/uploads/2016/09/Declaration-of-Principles_Professional-Open-Youth-Work.pdf

Tools and Methods for Quality Development in professional open youth work Toolkit: http://www.boja.at/fileadmin/download/Projekte/Uploads_Qualitaet/3_Toolkit_2016_EN.pdf

Quality Youth Work: A common framework for the further development of youth work: http://ec.europa.eu/assets/eac/youth/library/reports/quality-youth-work_en.pdf

Youth Monitoring Yearbook 2012, www.noorteseire.ee/en

Thinking serious about Youth Work: <https://pjp-eu.coe.int/documents/1017981/1667851/Thinking+seriously+about+YW.pdf/6b620a71-f7be-cf80-7da9-17408a3960ba>

The Strategic Partnership „**Eastern Europe Open Boundaries**“ has been coordinated and implemented by **AGJF Sachsen e.V.** in cooperation with the project „**MUT - Rassismusprävention. Demokratiebildung in Jugendarbeit und angrenzenden Arbeitsfeldern**“ and the project „**Uferlos - Kampagne zur Aktivierung der Internationalen Jugendarbeit in Sachsen**“.

Association Walktogether

Gefördert im Rahmen des Landesprogramms 'Welföhenes Sachsen für Demokratie und Toleranz'

Diese Maßnahme wird mitfinanziert durch Steuermittel auf der Grundlage des von den Abgeordneten des Sächsischen Landtags beschlossenen Haushaltes.

Erasmus+

This project is financed by the European Commission through the Erasmus plus Program. This publication reflects the view only of the author, and the European Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Reproduction is authorised provided the source is acknowledged.